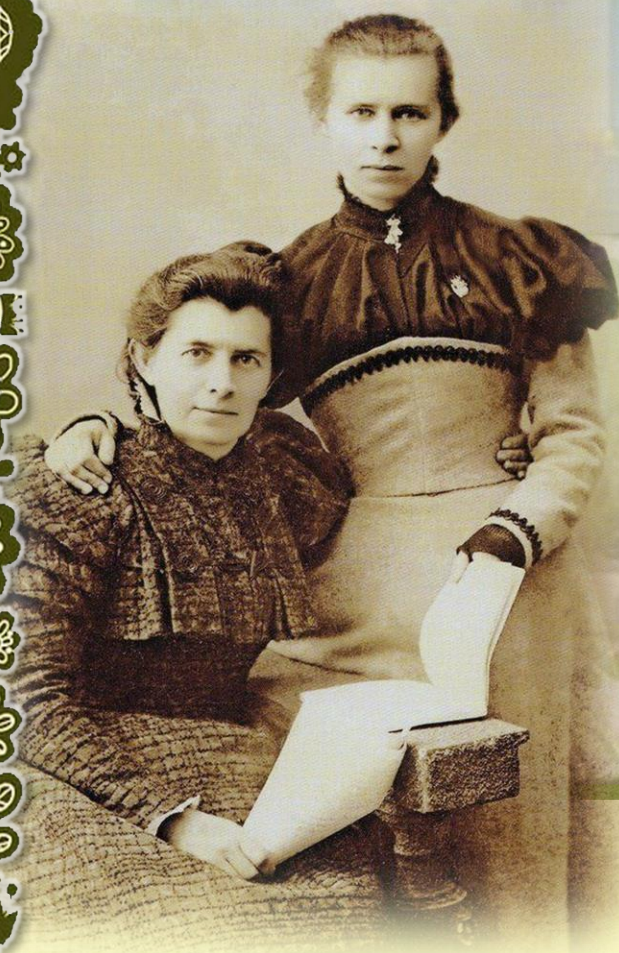

Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти
Відділ освітньої та інноваційної діяльності ВІППО
Лабораторія волинезнавства ВІППО
Волинська обласна організація Національної спілки краєзнавців України

Освіта та виховання в родині Косачів. Педагогічне краєзнавство: стратегічні орієнтири сучасного освітнього процесу

ПРОГРАМА

VIII Всеукраїнських Косачівських педагогічних читань

22 червня 2023 року, м. Луцьк

Оргкомітет педагогічних читань

Олешко П. С., директор Волинського ІППО, кандидат історичних наук, професор;

Бондаренко Г. В., голова Волинської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, професор Волинського національного університету імені Лесі Українки, член-кореспондент Української академії історичних наук, заслужений працівник народної освіти України, кандидат історичних наук, професор;

Дем'янюк О. Й., заступник директора з науково-педагогічної діяльності Волинського ІППО, доктор історичних наук, професор;

Поліщук Н. А., завідувач відділу освітньої та інноваційної діяльності Волинського ІППО;

Силюк А. М., методист відділу освітньої та інноваційної діяльності Волинського ІППО, заслужений працівник культури України;

Гаврилюк Л. І., методист відділу інформаційного забезпечення освіти Волинського ІППО.

Тематичні напрями роботи

1. Педагогічне краєзнавство: історія та перспективи розвитку.
2. Олена Пчілка: особистість, творчий шлях, доля.
3. Леся Українка і Олена Пчілка в контексті української та світової педагогічної думки та практики.
4. Творче використання педагогами, бібліотечними і музейними працівниками життєвого та творчого шляху Олени Пчілки, Лесі Українки, членів родини Косачів-Драгоманових у навчанні та вихованні підростаючого покоління.

Порядок роботи

09.45 – 10.00 – Онлайн-реєстрація учасників.

10.00 – 10.15 – Мотиваційні та вітальні промови.

10.15 – 12.45 – Пленарне засідання.

12.45 – 13.00 – Підбиття підсумків.

Регламент

Виступи на пленарному засіданні – до 7–10 хв.

Повідомлення, репліки – до 3 хв.

Платформа: онлайн-режим за допомогою сервісів Google Meet.

Посилання на відеодзвінок: <https://meet.google.com/pfx-whxm-eck>

Модератори читань

Дем'янюк Олександр, доктор історичних наук, професор, заступник директора з науково-педагогічної діяльності Волинського ІППО;

Силюк Анатолій, методист відділу освітньої та інноваційної діяльності Волинського ІППО.

10.00-10.15 – Мотиваційні та вітальні промови.

Вітальне слово.

Олешко Петро,
кандидат історичних наук, професор,
директор Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти, м. Луцьк

Вітальне слово.

Бондаренко Геннадій,
кандидат історичних наук, професор, директор Центру дослідів Волині
при Волинському національному університеті імені Лесі Українки,
член-кореспондент Української академії історичних наук,
голова Волинської обласної організації Національної спілки краєзнавців України
заслужений працівник народної освіти України, м. Луцьк

10.15-12.45 – Пленарне засідання.

Патерни родинної ідентифікації. Письменницька династія Драгоманових-Косачів.

Романов Сергій,
доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії літератури
та зарубіжної літератури, директор Науково-дослідного інституту Лесі Українки,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Вербалізація росії / росіян у листах Лесі Українки і в прозі Олени Пчілки.

Богдан Світлана,
кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії та культури
української мови, Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Епістолярій Олени Пчілки як джерело вивчення біографії адресантки.

Прокіп Валентина,
кандидат філологічних наук, науковий співробітник,
Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, м. Львів

Рідна й іноземні мови у житті та творчості Лесі Українки.

Данилюк Ніна,
доктор філологічних наук, професор кафедри української мови,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк;
Рогач Оксана,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики, Волинський
національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Засади перекладацької концепції Олени Пчілки.

Данилюк-Терещук Тетяна,
кандидат філологічних наук, директор Музею Лесі Українки,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

«Знайомство членів нашої родини з родиною Лесі Українки почалося ще з мого діда»: Спогади О. К. Лебединцевої.

Діба Алла,
науковий співробітник відділу рукописних фондів та текстології, Інститут літератури
імені Т. Г. Шевченка НАН України, член Національної спілки письменників України, м. Київ

Природознавчі нариси Олени Пчілки на сторінках журналу «Молода Україна».

Щукіна Ірина,
завідувач Музею Лесі Українки, Музей видатних діячів української культури, м. Київ

Моделювання образу родини Драгоманових в «Автобіографії» Олени Пчілки.

Муляр Іванна,
студентка 2-го курсу факультету філології та журналістики, Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк;
Богдан Світлана,
кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови, Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Презентація пісенної збірки Аріадни Бартаї «Народні пісні з голосу Лесі Українки».

Ціхоцька-Підгайна Тетяна,
магістр музичної педагогіки, м. Луцьк

Театр Олени Пчілки у Гадячі: від драматургії до втілення. Обрядовий, виховальний і педагогічний аспекти дитячих п'єс.

Рахмун Марія,
старший науковий співробітник, Гадяцький історико-краєзнавчий музей, м. Гадяч Полтавської області

Олена Пчілка і газета «Рідний край».

Новіков Олексій,
голова спілки, Громадська спілка «Українська культурна спадщина», м. Гадяч Полтавської області

Внесок Олени Пчілки у діяльність Музею Подільської губернії у Кам'янці-Подільському.

Трембіцький Анатолій,
доктор історичних наук, завідувач Хмельницьким міським відділом Центру дослідження історії Поділля при Кам'янець-Подільському національному університеті ім. Івана Огієнка, м. Хмельницький

Театр тантамаресок на уроках у початкових класах (на прикладі творів Олени Пчілки).

Павленко Юлія,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава

Вивчення творчості Олени Пчілки на уроках української мови та літератури у 5-их класах НУШ.

Кузьмич Наталія,
вчитель української мови та літератури, КЗ «Луцький ліцей № 9 Луцької міської ради», м. Луцьк

Мовноетикетна поведінка персонажів у драмах Олени Пчілки для дітей.

Володькіна Богдана,
*студентка 2-го курсу факультету філології та журналістики,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк;*
Богдан Світлана,
*кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії та культури
української мови, Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк*

Іграшки Лесиноного часу в контексті традиційних дитячих забавок модерного суспільства.

Шевчук Сніжана,
*молодший науковий співробітник, Літературно-меморіальний музей
Лесі Українки, м. Звягель Житомирської області*

Особливості життєвих поглядів Лесі Українки в контексті української педагогічної практики.

Каргіна Наталія,
*вчитель української мови та літератури, Одеська загальноосвітня школа № 33
Одеської міської ради, м. Одеса*

Косачівські педагогічні читання Волинського ІППО в системі науково-освітньої діяльності педагогів області.

Романчук Галина,
*завідувач бібліотеки, Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж технологій,
бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки», м. Луцьк*

До проблем вивчення біографії Лесі Українки в школі: від маніпуляцій до правдивості.

Носко Іван,
*учитель української мови та літератури,
Озерський ліцей Луцького району Волинської області*

Леся Українка та Олена Пчілка у волинезнавстві: сучасні виклики.

Бондаренко Геннадій,
*кандидат історичних наук, професор, директор Центру дослідів Волині при Волинському
національному університеті імені Лесі Українки, член-кореспондент Української академії
історичних наук, голова Волинської обласної організації Національної спілки
краєзнавців України, заслужений працівник народної освіти України, м. Луцьк*

Листи Модеста Левицького у фондах Державного архіву Волинської області.

Коць Любов,
*начальник відділу інформації та використання документів
Національного архівного фонду, Державний архів Волинської області, м. Луцьк*

Використання орнаментів, зібраних Ольгою Петрівною Косач, в соціальной роботі та соціокультурній адаптації до сучасних умов дружин військовослужбовців ЗСУ в рамках проєктів «Сорочка для захисника» та «Льолямарафон».

Серебреннікова Тетяна,
*завідувач відділу краєзнавчої роботи та бібліографії,
Публічна бібліотека імені Лесі Українки, м. Київ*

Популяризація мистецтва вишивання за схемами та зразками родини Косач-Кривинюк.

Кривоніс Вікторія,
голова, Громадська організація «Школа борщівської народної сорочки», м. Тернопіль

Музей родини Косачів як інформаційно-просвітницький центр з популяризації життєвого та творчого шляху членів родини Косачів-Драгоманових.

Гамма Людмила,
директор, Звягельський музей родини Косачів-Драгоманових, м. Звягель

Твори Олени Пчілки та Лесі Українки в читанках української діаспори: джерелознавчий і дидактичний аспекти.

Яблонська Ольга,
кандидат філологічних наук, професор кафедри української літератури,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Родина Косачів на сторінках навчального посібника «Волиняночка. Волинські митці дітям».

Пахолок Зінаїда,
доктор філологічних наук, професор кафедри інформаційної діяльності
та туризму, Луцький інститут розвитку людини ЗВО «Відкритий міжнародний
університет розвитку людини «Україна», м. Луцьк

Постать Лесі Українки у пошуковій та екскурсійній роботі ВЦНПВТК.

Дмитренко Алла,
кандидат історичних наук, доцент кафедри музеєзнавства,
пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Леся Українка в творчості студії «Житечко»: маски персонажів «Лісової пісні» Лесі Українки плетені з соломи.

Кравчук Марія,
вчитель образотворчого мистецтва, Купичівський ліцей,
заслужений майстер народної творчості України, с. Купичів Ковельського району

Мовне портретування Лесі Українки в сучасних аудіо- та відеопроєктах.

Пирог Вероніка,
студентка факультету філології та журналістики,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк;
Богдан Світлана,
кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії та культури
української мови, Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Освітній потенціал меморіальних музеїв Лесі Українки.

Силюк Анатолій,
методист відділу освітньої та інноваційної діяльності, Волинський інститут
післядипломної педагогічної освіти, заслужений працівник культури України,
член Національної спілки краєзнавців України, м. Луцьк

Михайло Драгоманов та освітні традиції Тернопільщини: фонди Тернопільського обласного краєзнавчого музею.

Костюк Степан,
завідувач науково-методичного відділу, Тернопільський обласний краєзнавчий музей,
голова Тернопільської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, м. Тернопіль

Педагогічне краєзнавство як засіб виховання патріотизму.

Денисюк Наталія,
*Вчитель історії та права, Туропинська гімназія Турійської селищної ради
Ковельського району,
с. Туропин Ковельського району*

Іван Франко в теорії та практиці наукового краєзнавства.

Парацій Володимир,
*старший науковий співробітник, Бережанський краєзнавчий музей,
м. Бережани Тернопільської області*

Мережа закладів освіти Ковельського повіту на початку ХХ століття.

Дем'янюк Олександр,
*доктор історичних наук, професор, заступник директора з науково-педагогічної
діяльності, Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти,
член Національної спілки краєзнавців України, м. Луцьк*

Маркіян Шашкевич через призму пам'яті історичного міста та музейної експозиції: Бережани.

Парацій Володимир,
*старший науковий співробітник, Бережанський краєзнавчий музей,
м. Бережани Тернопільської області*

Помста партійних чиновників Б. Г. Станевичу та його родині за відстоювання Звягеля (Новограда-Волинського) як справжнього місця народження Лесі Українки.

Вітренко Валентин,
*учитель вищої категорії, учитель-методист, голова Звягельської міськрайонної
організації Національної спілки краєзнавців України, нині – учасник добробату № 5
Територіальної оборони України, м. Звягель*

Читанки Петра Волиняка: завдання та структура.

Яблонський Максим,
*кандидат наук із соціальних комунікацій, старший викладач кафедри соціальних
комунікацій, Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк*

Церковна історія краю.

Курінна Тетяна,
*кандидат історичних наук, член Черкаського земляцтва «Шевченків край»
у місті Києві, с. Мліїв Черкаського району Черкаської області*

12.45 – 13.00 – Підведення підсумків роботи.

Контактні телефони та e-mail для довідок:

Дем'янюк Олександр Йосипович, заступник директора з науково-педагогічної діяльності
Волинського ІППО, доктор історичних наук, професор, тел. 0505234642, adem51@ukr.net;

Силіук Анатолій Михайлович, методист відділу освітньої та інноваційної діяльності
Волинського ІППО, тел. 0977914725, a.syliuk@vippp.org.ua

Моя адреса:
Ковель,
Волинск. губ.
с. Ковдаж

Леся Українка

Видатні українські родини Родина **ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

 Микола Петрушевич 1818-1887 громадський діяч	 Всеволод Петрушевич 1857-1917 літературознавець	 Леся Петрушевич 1871-1913 письменниця	 Мати Лесі Українки 1838-1900 вчителька
 Оксана Петрушевич 1850-1900 вчителька	 Лесько Петрушевич 1818-1887 громадський діяч	 Микола Петрушевич 1857-1917 літературознавець	 Олена Петрушевич 1860-1900 вчителька
 Людмила Петрушевич 1865-1900 вчителька	 Микола Петрушевич 1857-1917 літературознавець	 Юрій Петрушевич 1860-1900 вчителька	 Юрій Петрушевич 1860-1900 вчителька
 Олена Петрушевич 1860-1900 вчителька	 Микола Петрушевич 1857-1917 літературознавець	 Микола Петрушевич 1857-1917 літературознавець	 Микола Петрушевич 1857-1917 літературознавець

Велика вулиця, 2, А. Стороженко, Київська область, м. Київ

ВОЛИНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

